

Για ποιους λόγους μια ΜΜΕ πρέπει

■ Εγχειρίδιο Πράσινης Επιχειρηματικότητας για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις: Ένα ατ

■ Σημαντικά κίνητρα για τη στρο-

φή τους σε «πράσινες επενδύσεις»

αναμένεται να έχουν, κατά τα επόμενα χρόνια, οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, καθώς ολοένα και περισσότερες είναι οι φωνές σε παγκόσμιο επίπεδο που μιλούν για την ουσιαστική στήριξη της πράσινης επιχειρηματικότητας. Είναι γεγονός ότι, τα τελευταία χρόνια, το ενδιαφέρον της αγοράς στρέφεται στην ανάπτυξη της «πράσινης οικονομίας», προσφέροντας ώθηση στην παραγωγή της «πράσινης» καινοτομίας και των «πράσινων» θέσεων εργασίας, ειδικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι ελληνικές ΜΜΕ, το επόμενο διάστημα, θα δεχθούν ισχυρές προκλήσεις για την μετατροπή τους σε «πράσινες επιχειρήσεις». Γι' αυτό και το Εθνικό Παρατηρητήριο Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του ΕΟΜΜΕΧ, εξέδωσε το «Εγχειρίδιο Πράσινης Επιχειρηματικότητας για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις» που αποτελεί ένα απαραίτητο εργαλείο για κάθε μικρομεσαίο επιχειρηματία. Στο σημερινό μας αφιέρωμα, αναλύουμε τους βασικούς λόγους, για τους οποίους η κάθε ΜΜΕ θα πρέπει να κάνει την οικολογική της στροφή.

Τι είναι πράσινη επιχειρηματικότητα

Πράσινη επιχειρηματικότητα είναι εκείνη η μορφή οικονομικής δραστηριότητας, η οποία θέτει την προστασία του περιβάλλοντος και της φύσης γενικότερα στο επίκεντρο της στρατηγικής της. Η πράσινη επιχειρηματικότητα συνίσταται στη θετική στάση της επιχείρησης απέναντι στην περιβαλλοντική προστασία, τόσο με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της όσο και με τις διαδικασίες παραγωγής. Η πράσινη επιχείρηση κρατάει θετική στάση απέναντι στην προστασία του περιβάλλοντος στο σύνολο των δραστηριοτήτων της.

Τα περισσότερα από τα σύγχρονα συστήματα παραγωγής και κατανάλωσης δημιουργήθηκαν σε εποχές που οι φυσικοί πόροι και οι αντοχές του φυσικού περιβάλλοντος θεωρούνταν ανεξάντλητοι. Είναι σαφές ότι αυτή η υπόθεση δεν ισχύει πια και οι προσωπικές επιχειρηματικές αποφάσεις πρέπει να προσαρμόζονται ανάλογα.

Μπορούν η δημιουργικότητα και η ευελιξία που χαρακτηρίζουν μια μικρή επιχείρηση να θεθούν στην υπηρεσία του περιβάλλοντος;

Η απάντηση είναι ούγουρα ναι. Οι επιχειρήσεις που έχουν επενδύσει σε ένα πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο δεν το κάνουν για να σώσουν το περιβάλλον, το κάνουν για να σωθούν οι ίδιες. Αυτός πάντα είναι και ο σκοπός μιας επιχείρησης.

Η πράσινη επιχειρηματική αντίληψη αναγνωρίζει ότι:

- Το επιχειρηματικό περιβάλλον είναι μέρος του φυσικού περιβάλλοντος. Όλοι οι φυσικοί πόροι που αξιοποιούνται στην «πραγματική οικονομία» προέρχονται από τη γη, τον αέρα και τη θάλασσα. Συνεπώς, η παγκόσμια μείωσή τους αποτελεί περιορισμό στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.
- Τα κυριάρχα παραγωγικά και καταναλωτικά συστήματα χαρακτηρίζονται από σπατάλη. Προέρχονται κατά κύριο λόγο από την αφθονία πετρελαίου και άλλων ορυκτών. Τα πιο εξυπνα παραγωγικά συστήματα βασίζονται στην αποτελεσματική αξιοποίηση πόρων (φυσικών, οικονομικών και ανθρωπίνων), μειώνοντας στην πορεία και το οικολογικό τους αποτύπωμα.
- Στην εποχή της αφθονίας των υπονοημένων και βιομηχανικών προϊόντων, η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών αποτελεί κλειδί για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Η πράσινη επιχείρηση εξ' ορισμού παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες, που κάνουν τη ζωή των ανθρώπων καλύτερη.

Πώς μεταφράζονται τα παραπάνω σε επιχειρηματική δράση;

- Εφαρμογή μιας επικυμημένης περιβαλλοντικής στρατηγικής αγοράς.
- Στι δραστηριότητες βελτιστοποίησης της χρήσης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, η ενέργεια και οι πρώτες ύλες.

Εξοικονομώντας πόρους, διασφαλίζεται η ύπαρξή τους για μεγαλύτερο διάστημα στο μέλλον. Στο οδηγό του Εθνικού Παρατηρητηρίου για τις ΜΜΕ, υποστηρίζεται η άποψη ότι οι επιχειρήσεις έχουν πολύ σημαντικά περιθώρια για θετική δράση.

- Μια πράσινη επιχείρηση δεν έχει φύρον ανάγκες, αλλά στην ικανοποίηση που προέρχεται από τη χρήση του. Αντίστοιχα η πράσινη επιχείρηση εστιάζει στο πώς να καλύψει αυτή την ανάγκη.
- Μακροπρόθεσμα, σκοπός της πράσινης επιχείρησης θα πρέπει να είναι η επένδυση στην προστασία και την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, όπου απειλείται. Η προστασία των οικοσυστημάτων και η δημιουργία νέων είναι η αποδοτικότερη επένδυση: με μικρή αρχική προσπάθεια, η φύση λειτουργεί για την αποκατάστασή της.
- Η πράσινη επιχειρηματικότητα οφείλει να τους ρυθμίσει της φύσης και στη φύση δεν υπάρχει εύκολο κέρδος. Σε ένα πλούσιο οικοσύστημα, όπου επικρατεί αφθονία, όπως ένα δάσος ή ο βυθός της θάλασσας, η αφθονία είναι αποτέλεσμα των αλληλοσυμπληρούμενων σχέσεων μεταξύ όλων των ειδών - μικροοργανισμών, δέντρων και φυτών, χώρων, ανθρώπων και φυσικά εντόμων.

Η πράσινη επιχείρηση δεν βλέπει το περιβάλλον ως περιοριστικό παράγοντα στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας. Αντίθετα, επιστρατεύει τη δημιουργικότητά της για να βρει τρόπους να συμριλιώσει την οικονομική δραστηριότητα με την προστασία του.

Μπορεί να φαίνεται ότι η πράσινη επιχείρηση είναι κάτι καινούριο και ριζικά διαφορετικό. Τα φαινόμενα απαιτούν όμως βασικά στοιχεία της πράσινης επιχειρηματικότητας, όπως η φειδώ και η χρήση τοπικών πρώτων υλών, δεν έχουν σχέση με την τεχνολογία, αλλά με την παράδοση. Επιπλέον, οι τοπικές παραδόσεις μπορούν να αποτελέσουν και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις. Τα τελευταία χρόνια, η διεθνής οικονομική αγορά, η κοινή γνώμη, οι συλλογικοί προστάσεις των καταναλωτών, του περιβάλλοντος, αλλά και της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής, ζητούν ολοένα και πιο επίμονα από τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις. Οι σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία των επιχειρήσεων, σε συνδυασμό με την έλλειψη ή ακόμα και την εξάντληση πολλών φυσικών πόρων, έχουν αναδείξει την ανάπτυξη σε ζήτημα επιβίβασης, τόσο από οικονομική όσο και από περιβαλλοντική άποψη. Σ' αυτό το πλαίσιο της αρχής της «πρόληψης» της ρύπανσης αντί της «αποκατάστασης» των περιβαλλοντικών ζημιών, έχει γίνει μέρος της αειφόρου επιχειρηματικής δράσης, στην προσπάθεια να βρεθεί μια ισορροπία μεταξύ κέρδους, περιβάλλοντος και ανθρώπων.

Γιατί όμως είναι προς το συμφέρον μιας μικρής και μεσαίας επιχείρησης να δειξει περιβαλλοντική εγρήγορση και ευθύνη, εφαρμόζοντας πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον;

Αποφέρει οικονομικά οφέλη

Η απόφαση για «επένδυση» στην υιοθέτηση οικολογικών πρακτικών κατά το σχεδιασμό, την παραγωγή την ανάπτυξη, την προώθηση, τη διάθεση και της χρήση των προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρει μια μικρή και μεσαία επιχείρηση είναι εξυπνη επιλογή, γιατί συμφέρει οικονομικά, καθώς μπορεί να μει-

Σεβό

Το ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μύθος, καθώς το περιβαλλοντικό των ΜΜΕ, είναι ιδιαίτερα σημαντικ περιβαλλοντικού βάρους της επιχείρησης αποτελεσματική πολιτική προστασία πηγή της αλλά και για τον περιορισμ επιχειρηματική δραστηριότητα κάβ επιχειρήσεις είναι ένα μεγάλο συν

ωθεί το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης.

Η εφαρμογή πράσινης επιχειρηματικής σχεδίων έχει άμεση επίπτωση στην τσέπη μας ως επιχειρηματία, καθώς η χρήση εργαλείων - πρακτικών εξοικονόμησης ενέργειας, όπως οι λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης, πλασικοί συλλέκτες, μηχανισμοί επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων, εξοικονομούν υδρατμούς, βιοκλιματικός σχεδιασμός κτηρίων και άλλες τεχνικές για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται, οδηγούν τελικά στη μείωση του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης (παρ' όλο που απαιτούν κάποια αρχική επένδυση, συχνά σημαντική).

Με την υιοθέτηση τεχνικών, όπως η Ολοκληρωμένη Πολιτική Προϊόντος (ΟΠΠ) και η Ανάλυση του Κύκλου Ζωής των Προϊόντων και των Υπηρεσιών, επιτυγχάνεται όχι μόνο καλύτερη διαχείριση της εσωτερικής λειτουργίας της επιχείρησης, αλλά και μείωση των εκροών σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των παραγόμενων προϊόντων - υπηρεσιών και των συσχετιζόμενων δαπανών.

Επιπλέον, σημαντικό κόστος το οποίο εφορμούνται την επιχείρηση, μπορεί να αποφευχθεί μέσα από τη βελτίωση της περιβαλλοντικής της αποδοτικότητας. Έτσι, ζητήματα όπως για παράδειγμα η διαχείριση των πρώτων υλών, η χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, αλλά και η διάθεση των αποβλήτων μιας μικρής και μεσαίας επιχείρησης, συνδέονται αυθόρμητα και άμεσα με την οικονομική αποδοτικότητά της, επηρεάζοντας με τη σειρά τους τη συνολική αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων, αλλά και την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων υπηρεσιών.

Η αρχική επένδυση που απαιτείται για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής αποδοτικότητας, συνήθως αποσβένεται σε μικρό χρονικό διάστημα. Αντίστοιχα, τα σταθερά λειτουργικά κόστη, όπως για παράδειγμα η εφαρμογή συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, μπορεί τελικά να αποβεί κερδοφόρα, αν αξιοποιηθεί δημιουργικά με όρους marketing. Η μείωση του λειτουργικού κόστους και άρα των δαπανών ανάπτυξης της παραγωγής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, δίνει τη δυνατότητα σε μια μικρή ή μεσαία επιχείρηση να τα διαθέσει σε μειωμένες και άρα πιο ανταγωνιστικές τιμές.

Μια επιχείρηση δεν είναι πράσινη...

- Αν απλώς τηρεί την περιβαλλοντική νομοθεσία. Η τήρηση της νομοθεσίας πρέπει να θεωρείται δεδομένη για όλες τις επιχειρήσεις και σε όλους τους τομείς, όχι μόνο στο περιβάλλον. Η πράσινη επιχείρηση συχνά υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις του νόμου, θέτοντας νέα πρότυπα.
- Αν απλώς αναλίσκονται σε δημόσιες σχέσεις. Το πρασίνισμα μιας επιχείρησης ή ενός προϊόντος αφορά στις πραγματικές επιπτώσεις της παραγωγής του και όχι κάποιο επικοινωνιακό τέχνασμα. Η επικοινωνιακή προσέγγιση, χωρίς αντίστοιχο περιεχόμενο, υποτιμά τη νομοσύνη του πελάτη και του καταναλωτή και μπορεί να αποβεί σε βάρος της επιχείρησης.

να στραφεί σε οικολογικές επενδύσεις

απαιτητο εργαλείο από το Παρατηρητήριο ΜΜΕ του ΕΟΜΜΕΧ

Θετική στάση στην πράσινη επιχειρηματικότητα γιατί...

Καιστε το περιβάλλον

Οι επενδύσεις δεν έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις είναι ένας κοινότυπος λόγος κάθε επένδυσης. Ωστόσο, αλλά και του συνόλου. Η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και άρα του περιβάλλοντος είναι πέραν κάθε αμφιβολίας αναγκαία, όχι μόνο για την προστασία του περιβάλλοντος που θα καταπολεμάει τη ρύπανση στην πόλη αλλά και των περιβαλλοντικών κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική και μεσοπρόθεσμη επένδυση. Οι πράσινες επενδύσεις είναι το περιβάλλον.

Δημιουργούνται νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες για τη διάθεση του παραγόμενου προϊόντος - υπηρεσίας στην «πράσινη αγορά».

Η καταναλωτική ζήτηση οικολογικών προϊόντων συνιστά ισχυρό κίνητρο με πολλαπλασιαστικό όφελος για μια μικρή και μεσαία επιχείρηση που επιλέγει να ενισχύσει τις περιβαλλοντικές της προσπάθειες και να βελτιώσει συνακόλουθα τις περιβαλλοντικές της επιδόσεις. Η ενσωμάτωση της προστασίας του περιβάλλοντος στον προσανατολισμό μιας ΜΜΕ, γίνεται οικονομικά αποδοτική, αφού στον τομέα του πράσινου επιχειρείν μπορεί να αποτελέσει ένα αξιόπιστο μέσο βελτίωσης της δημόσιας εικόνας της. Προς αυτή την κατεύθυνση, οι προμηθευτές, οι οικολογικές οργανώσεις, οι ανταγωνιστές και η δυναμική της πράσινης αγοράς συνιστούν ισχυρούς μοχλούς πίεσης που μπορούν να καταστήσουν έμμεσα υποχρεωτική τη στράφι της επιχειρηματικής δράσης μιας μικρής και μεσαίας επιχείρησης σε μια πιο υπεύθυνη, βιώσιμη ανάπτυξη των προϊόντων υπηρεσιών της, δίνοντας στην τελευταία πρόσβαση σε νέες κερδοφόρες αγορές. Κατ' αυτόν τον τρόπο προσέχεται η «ελευθερία επιλογής» και άρα η ανταγωνιστικότητα της μικρής και μεσαίας επιχείρησης, καθώς τα πράσινα χαρακτηριστικά ή η πιθανή οικολογική σήμανση των παραγόμενων προϊόντων - υπηρεσιών προσελκύουν μια νέα κατηγορία ευαισθητοποιημένων καταναλωτών και πελατών, με αποτέλεσμα αφενός η επιχείρηση να αποκτήσει ένα σημαντικό πλεονέκτημα και αφετέρου αυξάνει το μερίδιό της στην αγορά.

Αξιοποιούνται αποτελεσματικά οι οικονομικές ευκαιρίες και τα κίνητρα

που παρέχονται από το κράτος και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εκπαιδευτικά είναι τα οικονομικά κίνητρα που χορηγούνται τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής αποδοτικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και την προώθηση των οικολογικών καινοτομιών. Οι εθνικές και κοινοτικές ενισχύσεις περιλαμβάνουν χρηματοδοτήσεις για: προσαρμογή στην κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία, εξοικονομηση ενέργειας και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πραγματοποίηση περιβαλλοντικών ερευνών και μελετών, υιοθέτηση μεθόδων επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης αποβλήτων, αποκατάσταση ρυπαρισμένων τόπων, εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικών τεχνολογιών, μετεγκατάσταση επιχειρήσεων σε νέους χώρους για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και πολλά άλλα.

Πέρα από τις οικονομικές ενισχύσεις, το κράτος πολλές φορές επιλέγει να παροχωρήσει φορολογικά κίνητρα και ελαφρύνσεις για να αποτρέψει την κατασπατάληση των φυσικών πόρων και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο έμμεσα στη βελτίωση του επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος. Στόχος των πολιτικών «πράσινης κατεύθυνσης» του φορολογικού συστήματος, είναι η μετακίνηση του φορολογικού βάρους από τα φιλικά προς το περιβάλλον αγαθά και υπηρεσίες προς εκείνα που επιβαρύνουν περισσότερο το

περιβάλλον μέσα από την παροχή φιλοπεριβαλλοντικών οικονομικών κινήτρων, τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές.

Αξιώνονται οι πιθανότητες απόκτησης δανείου με ευνοϊκότερους όρους.

Η εφαρμογή πράσινων πρακτικών μπορεί να είναι και ο λόγος για παροχή δανείου με ευνοϊκούς όρους, καθώς πολλές φορές συνοδεύεται από την εφαρμογή προληπτικών μέτρων για την αποφυγή πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας. Η πρακτική αυτή είναι ήδη διαδεδομένη στις ανεπτυγμένες οικονομίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε χώρες της Ε.Ε. πολλές είναι εκείνες οι τράπεζες που αντιμετωπίζουν ευνοϊκότερα τις «πράσινες» μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις είτε παρέχοντάς τους ευνοϊκότερους όρους δανειοδότησης είτε διαθέτοντας «πράσινο»

δάνειο για την κάλυψη των επιχειρηματικών τους σχεδίων, διευκολύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την πρόσβασή τους σε κεφάλαια. Ειδικότερα, πολλές τράπεζες διαθέτουν ένα σύστημα εγγυοδοσίας τραπεζικών δανείων για επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και δράσεις που διασυνδέεται με την κάλυψη αναγκών των «πράσινων» μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Στην Ελλάδα, προς το παρόν, έχουν γίνει μεμονωμένα δευτερεύοντα στην κατεύθυνση αυτή, πρέπει όμως να θεωρείται πολύ πιθανή η επέκταση δημιουργίας σχετικών τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Δημιουργούνται ευνοϊκές προϋποθέσεις για την προσέλκυση «πράσινων» επενδύσεων.

Η αποδεδειγμένη φιλοπεριβαλλοντική συμπεριφορά μιας μικρής και μεσαίας

επιχείρησης έχει πρόσθετη οικονομική αξία και για έναν ακόμη λόγο: προσελκύει νέες επενδύσεις, αυξάνοντας το μερίδιό των «πράσινων» ΜΜΕ στην αγορά. Πράγματι η βελτίωση της δημόσιας εικόνας μιας ΜΜΕ και η συνακόλουθη ενίσχυση της αξιοπιστίας της συνιστούν καθοριστικά κριτήρια για την προσέλκυση επενδύσεων με «πράσινες» ΜΜΕ στην αγορά. Ειδικότερα, η εξοικονόμηση κόστους κατά την παραγωγή ενός προϊόντος ή την παροχή μιας υπηρεσίας, η χρήση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, η λειτουργία συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων, αλλά και η δυνατότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις αλλαγές του πράσινου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, συνιστούν ισχυρά επενδυτικά κίνητρα και σημαντική κινητήρια δύναμη πίσω από τις αποφάσεις για «πράσινες» επενδύσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η πράσινη επιχειρηματικότητα προσελκύει τις επενδύσεις, καθώς οι επενδυτές, επιδιώκοντας να διασφαλίσουν τα μακροπρόθεσμα συμφέροντά τους, προτιμούν να τοποθετούν κεφάλαια σε περιβαλλοντικά φιλικές λύσεις και να αποφεύγουν επιχειρήσεις που συνεισφέρουν δραστηριότητες με υψηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Εξασφαλίζονται ευνοϊκότεροι όροι ασφάλισης.

Το προσιμό μιας επιχείρησης βελτιώνει, επίσης, τη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα σε αυτήν και τις ασφαλιστικές εταιρείες. Πολλές ασφαλιστικές εταιρείες, σε μια προσπάθειά τους να μειώσουν τις πιθανότητες πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημίας και να ελαχιστοποιήσουν τις οικονομικές τους απώλειες από ενδεχόμενη περιβαλλοντική ευθύνη της ασφαλισμένης επιχείρησης, πραγματοποιούν τις επιχειρηματικές που εφαρμόζουν πράσινες τακτικές. Ετσι δεν είναι λίγες οι φορές που προσφέρονται ιδιαίτερα ελκυστικά ασφαλιστικά προγράμματα ως μόνονος σε επιχειρήσεις που έχουν μια αποδεδειγμένη φιλοπεριβαλλοντική συμπεριφορά και είναι σε θέση να προσαρμόζονται στις μεταβολές του πράσινου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις πιθανότητες έγερσης νομικών διεκδικήσεων για λόγους περιβαλλοντικής ζημίας εις βάρος τους.

Γίνεται πιο εύκολη η εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Οι επιχειρήσεις που επιλέγουν να εισαγάγουν προγράμματα ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές παραμέτρους, ή επιλέγουν να εφαρμόσουν συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης, ή αξιάνουν την περιβαλλοντική ασφάλεια, βρίσκονται σε καλύτερη θέση στο να ανταποκριθούν στην υφιστάμενη νομοθεσία. Κατ' αυτόν τον τρόπο ελαχιστοποιείται η πιθανότητα αρενός επιβολής κυρώσεων και αφετέρου κακής δημοσιότητας στην περίπτωση που προκύψουν περιβαλλοντικά προβλήματα. [SID:4037167]

Διαθέτουμε ενισχυμένη επιχειρηματική κοινωνική υπευθυνότητα

Η ανάληψη πράσινων επιχειρηματοκεντρικών λύσεων και πρωτοβουλιών εκλαμβάνεται σήμερα ως μια κοινωνικά υπεύθυνη επιλογή, στην οποία όλο και περισσότερες επιχειρήσεις υιοθετούν σε όλο τον κόσμο. Η διάσταση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης είναι ένας ακόμη σημαντικός λόγος για τον οποίο οι επιχειρηματίες πρέπει να λένε το «ναι» στο «πράσινο επιχειρείν», καθώς με αυτόν τον τρόπο καταφέρνουν όχι μόνο να εν-

σωματώσουν την υπευθυνότητα ως ουσιαστικό συστατικό της ανάπτυξης, αλλά και σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη να συνδυάσουν τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές φιλοδοξίες τους. Εκπέμποντας ένα σταθερό και ξεκάθαρο μήνυμα προς τις περιβαλλοντικές προτεραιότητες, μια μικρή και μεσαία επιχείρηση, όχι μόνο κερδίζει την αποδοχή της κοινωνίας, αλλά καταφέρνει να έχει και μια πα-

ροουσία με διάρκεια στην αγορά. Επομένως, η πράσινη εθελοντική επιχειρηματική συμπεριφορά, στο πλαίσιο της ευαισθητοποίησης, κατανόησης και ανάληψης της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, κάνει τους επιχειρηματίες σεβαστούς όχι μόνο επειδή παράγουν κέρδη, αλλά και για τη συμβολή και σωστή ανταπόκρισή τους στην κοινωνική πρόκληση της αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος.